

Jaarrapport

Integratie 2014

Bijlage

**Centraal Bureau
voor de Statistiek**

Jaarrapport integratie 2014

Bijlage

Verklaring van tekens

.	Gegevens ontbreken
*	Voorlopig cijfer
**	Nader voorlopig cijfer
x	Geheim
-	Nihil
-	(Indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	Het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
Niets (blank)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2013-2014	2013 tot en met 2014
2013/2014	Het gemiddelde over de jaren 2013 tot en met 2014
2013/'14	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2013 en eindigend in 2014
2011/'12-2013/'14	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2011/'12 tot en met 2013/'14

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress: Textcetera, Den Haag en Grafimedia, Den Haag
Ontwerp: Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70, fax 070 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen

verkoop@cbs.nl
Fax 045 570 62 68

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2014.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

- B1. Overzicht van integratie **4**
 - B2. Voortijdig schoolverlaters na zes jaar **22**
 - B3. Levensloop van jongvolwassen vrouwen **23**
 - B4. Woonsituatie van niet-westerse tweede generatie **29**
- Bronbeschrijvingen **30**

B1. Overzicht van integratie

Gebruikte databronnen

Zie voor een beschrijving van de databronnen het overzicht van bronbeschrijvingen.

1.1 Bevolking

De bevolkingsgegevens zijn voor het grootste deel ontleend aan de *Bevolkingsstatistieken*. Informatie over immigratiemotieven zijn afkomstig van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De gegevens over sociale samenhang in de woonbuurt zijn gebaseerd op de *Veiligheidsmonitor (VM)*.

1.2 Onderwijs

De meeste onderwijsgegevens zijn ontleend aan de *Onderwijsstatistieken*. De gegevens over de Eindtoets Basisonderwijs zijn gebaseerd op gegevens van *Cito*. Gegevens over het aandeel niet-schoolgaande jongeren zonder startkwalificatie en over het opleidingsniveau van de bevolking zijn ontleend aan de *Enquête Beroepsbevolking (EBB)*.

1.3 Arbeid

De gegevens over arbeidsparticipatie, werkloosheid en flexibele arbeidsrelaties zijn ontleend aan de *Enquête Beroepsbevolking (EBB)*. De gegevens over werknemers en zelfstandigen uit de vluchtelingengroepen en de nieuwe EU-groepen zijn gebaseerd op het *Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB)*.

1.4 Uitkeringen

De gegevens over uitkeringen zijn ontleend aan het *Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB)*.

1.5 Inkomen

De gegevens over inkomen zijn gebaseerd op het *Inkomenspanelonderzoek (IPO)*.

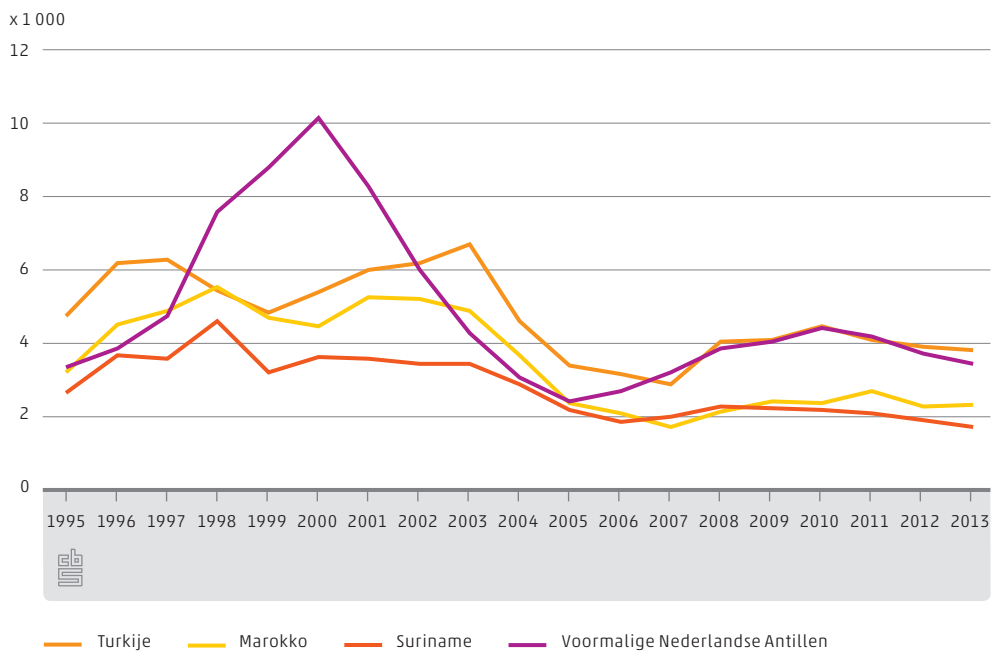
1.6 Criminaliteit

De gegevens over aangehouden verdachten van misdrijven betreffen een combinatie van gegevens uit het *Herkenningsdienstsysteem (HKS)* van de politie, uit *Halt* en uit het *Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB)*.

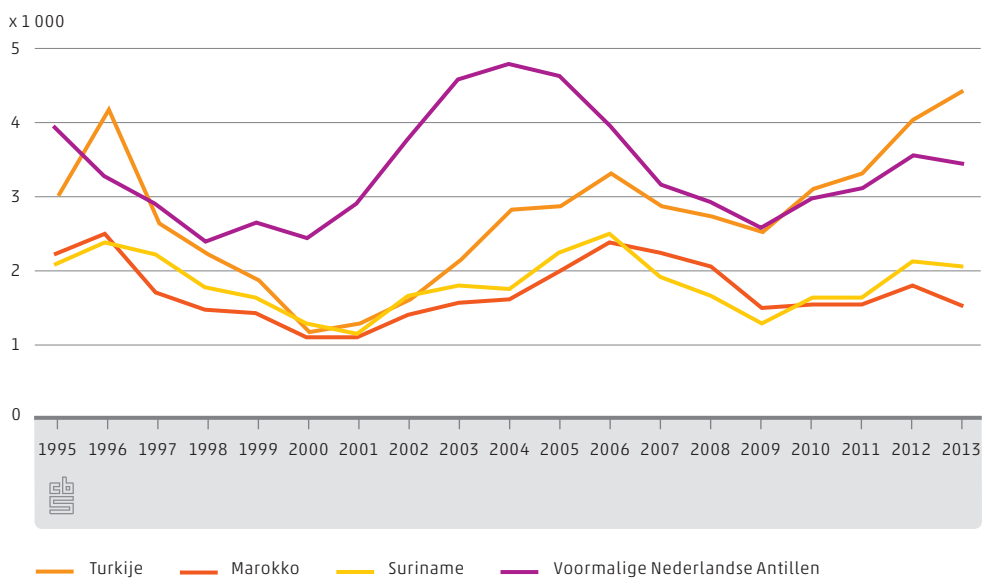
Figuren en tabellen

1.1 Bevolking

B1.1.1 Immigratie naar geboorteland, vier grootste niet-westerse herkomstgroepen

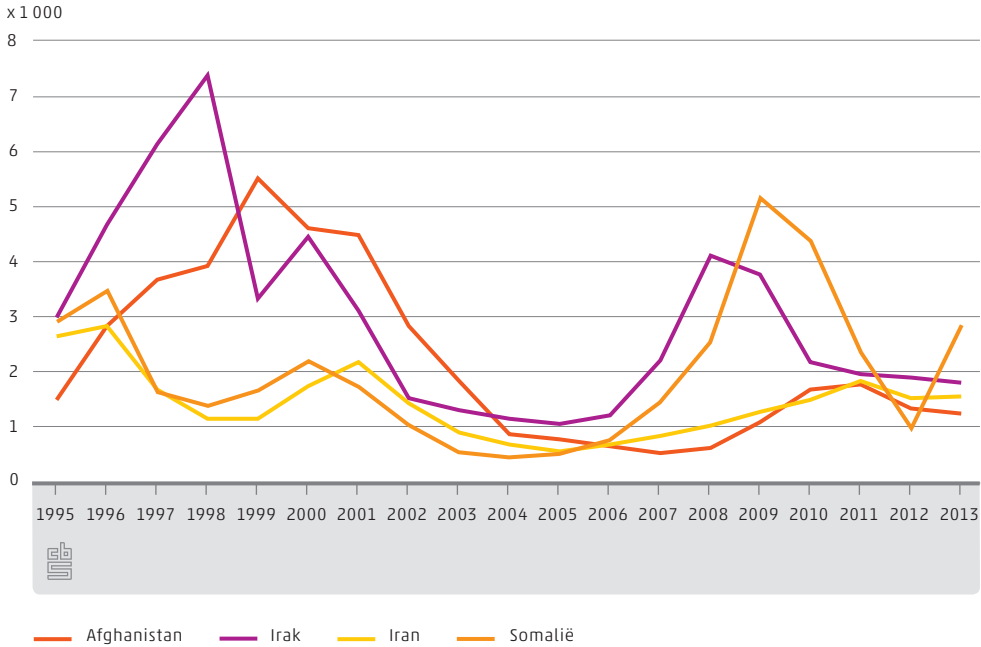

B1.1.2 Emigratie¹⁾ naar geboorteland, vier grootste niet-westerse herkomstgroepen

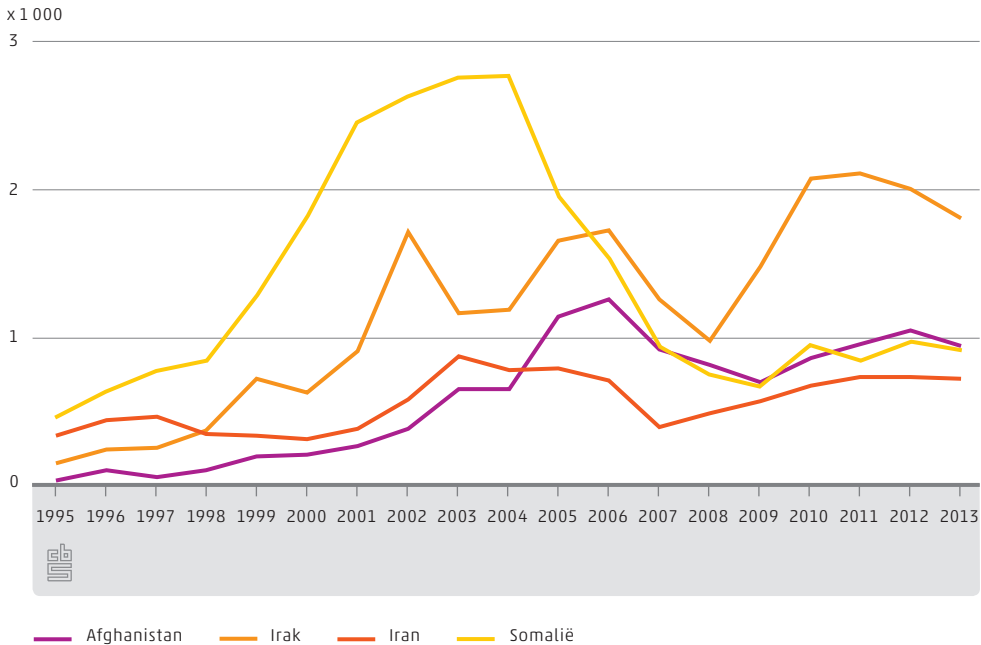

¹⁾ Inclusief het saldo van administratieve correcties.

B1.1.3 Immigratie naar geboorteland, vluchtelingengroepen

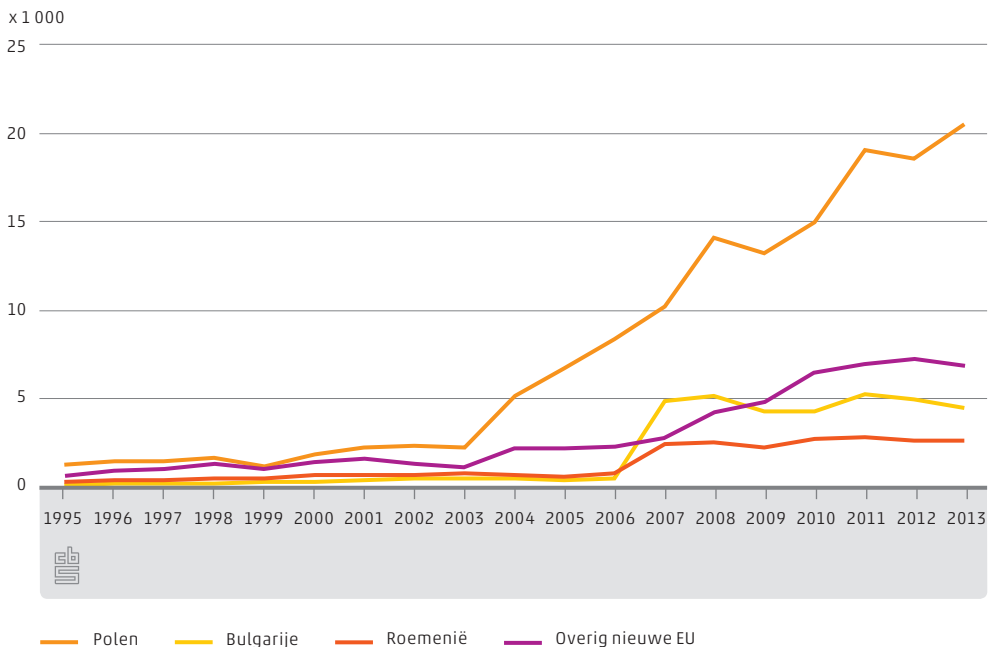

B1.1.4 Emigratie¹⁾ naar geboorteland, vluchtelingengroepen

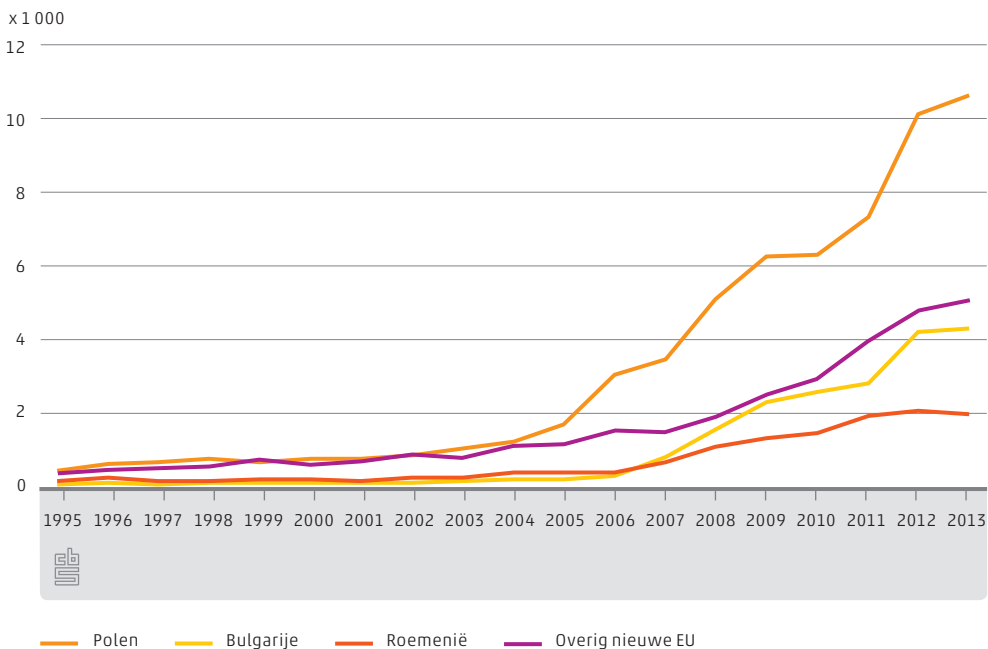

¹⁾ Inclusief het saldo van administratieve correcties.

B1.1.5 Immigratie naar geboorteland, nieuwe EU-groepen

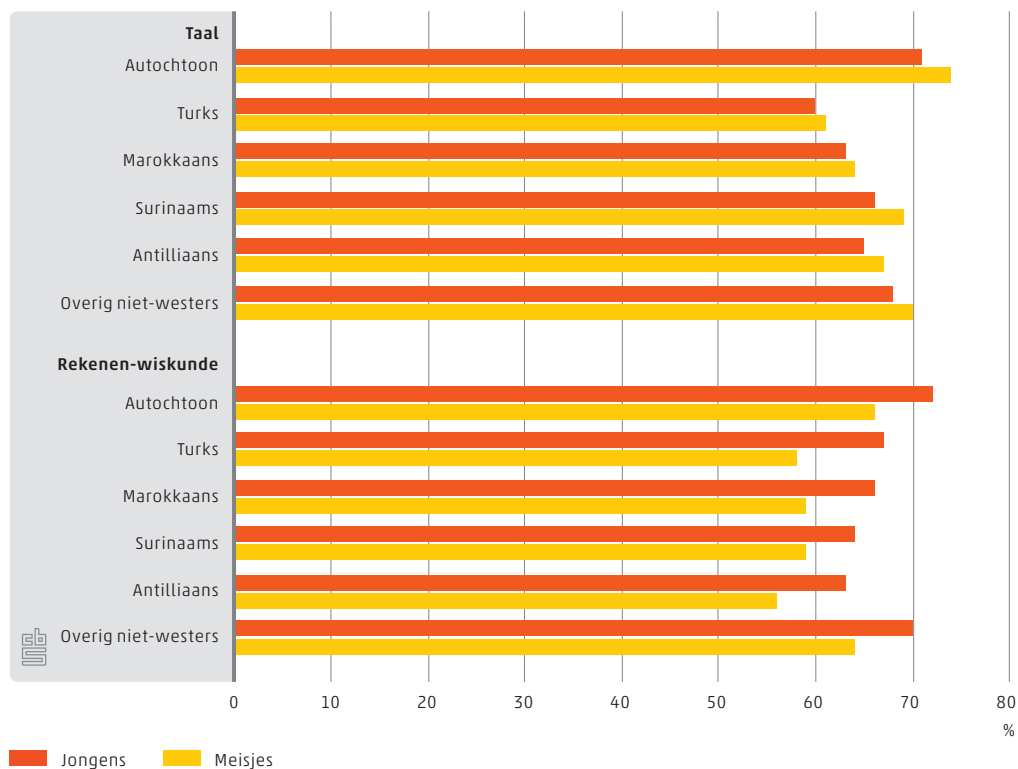
B1.1.6 Emigratie¹⁾ naar geboorteland, nieuwe EU-groepen

¹⁾ Inclusief het saldo van administratieve correcties.

1.2 Onderwijs

B1.2.1 Gemiddeld percentage vragen goed op Eindtoets Basisonderwijs naar geslacht, 2013

Bron: Cito, CBS.

B1.2.2 Voortgezet onderwijs; deelname leerjaar 3 en slagingspercentages naar onderwijssoort, jongens

	Autochtoon	Turks	Marokkaans	Surinaams	Antilliaans	Overig niet-westers
	%					
Aandeel leerlingen leerjaar 3, 2013/'14*						
Vmbo-basisberoeps	10	26	24	20	28	17
Vmbo-kaderberoeps	15	22	20	21	20	16
Vmbo gemengd en theoretisch	28	30	31	28	24	26
Havo ¹⁾	25	15	17	19	17	24
Vwo	21	7	7	12	11	18
Slagingspercentage, 2012/'13*						
Vmbo-basisberoeps	95	91	88	95	91	90
Vmbo-kaderberoeps	94	87	80	91	94	90
Vmbo gemengd en theoretisch	92	81	77	82	84	85
Havo	89	76	72	83	83	79
Vwo	93	78	75	82	94	84

Bron: CBS.

¹⁾ Inclusief algemeen leerjaar 3.

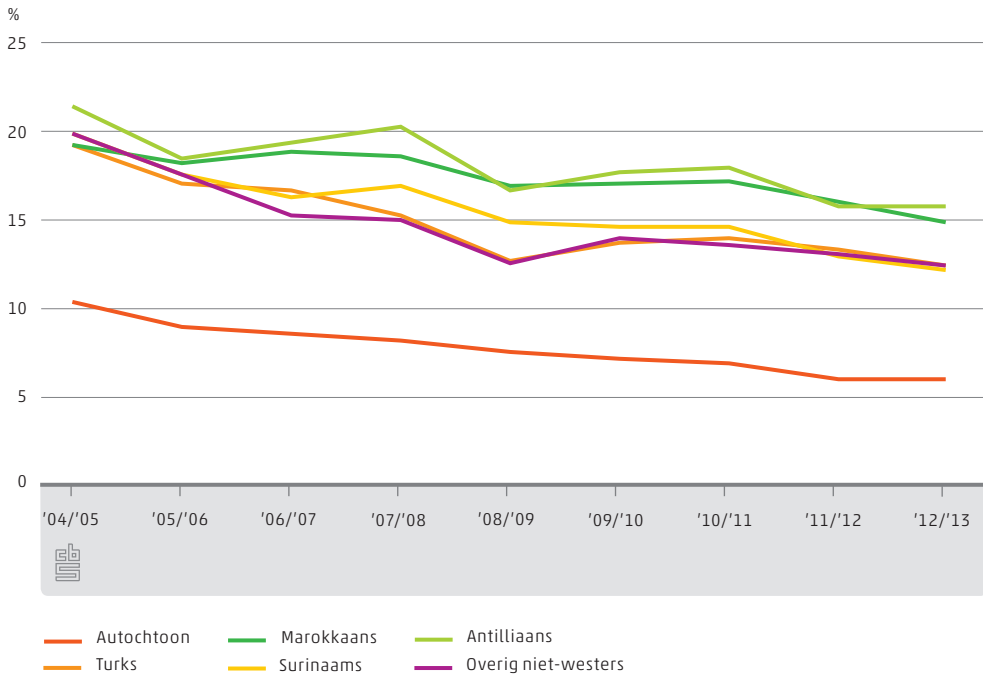
B1.2.3 Voortgezet onderwijs; deelname leerjaar 3 en slagingspercentages naar onderwijssoort, meisjes

	Autochtoon	Turks	Marokkaans	Surinaams	Antilliaans	Overig niet-westers
	%					
Aandeel leerlingen leerjaar 3, 2013/'14*						
Vmbo-basisberoeps	8	23	22	16	21	13
Vmbo-kaderberoeps	13	22	21	18	22	15
Vmbo gemengd en theoretisch	28	30	30	30	28	27
Havo ¹⁾	27	17	18	22	18	23
Vwo	24	8	8	13	11	21
Slagingspercentage, 2012/'13*						
Vmbo-basisberoeps	96	95	89	93	94	90
Vmbo-kaderberoeps	93	88	81	90	93	89
Vmbo gemengd en theoretisch	92	84	72	84	85	84
Havo	88	76	65	77	77	76
Vwo	92	79	70	81	90	81

Bron: CBS.

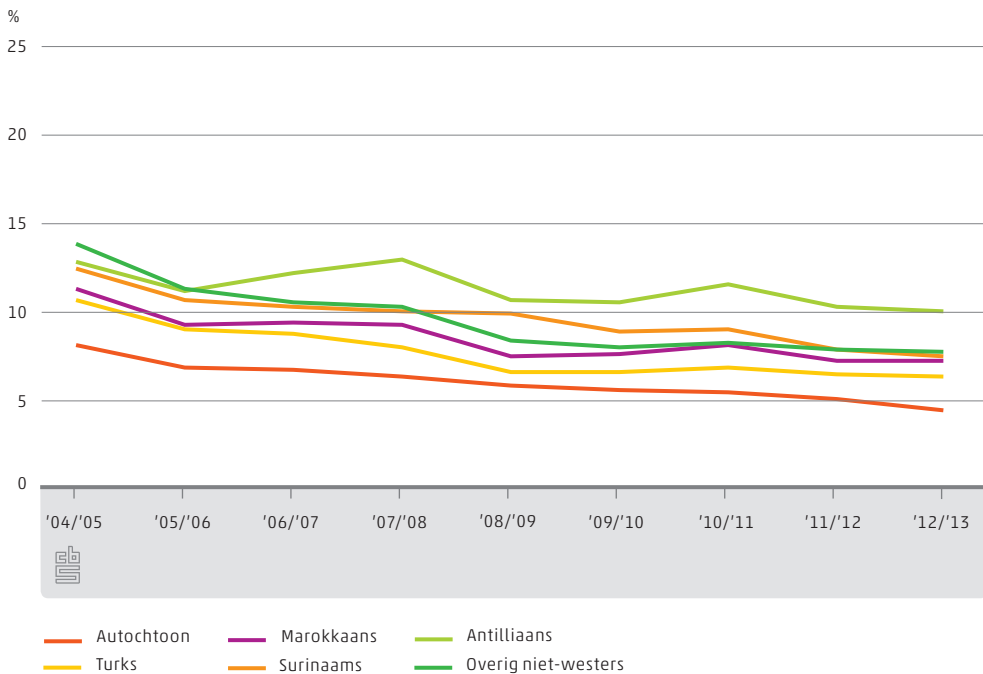
¹⁾ Inclusief algemeen leerjaar 3.

B1.2.4 Voortijdig schoolverlaters¹⁾ vanuit mbo, 22 jaar of jonger, jongens

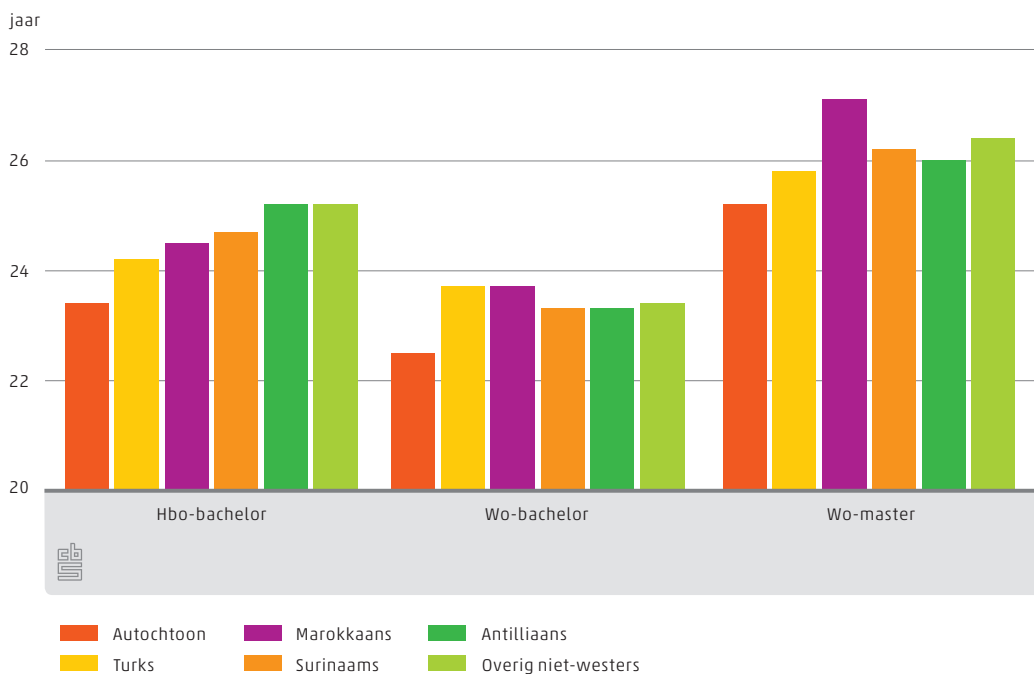
¹⁾ De hier gepresenteerde cijfers over voortijdig schoolverlaters wijken door een verschil in berekeningswijze af van de cijfers van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Zie de begrippenlijst in het Jaarrapport Integratie 2014 voor een nadere toelichting.

B1.2.5 Voortijdig schoolverlaters¹⁾ vanuit mbo, 22 jaar of jonger, meisjes

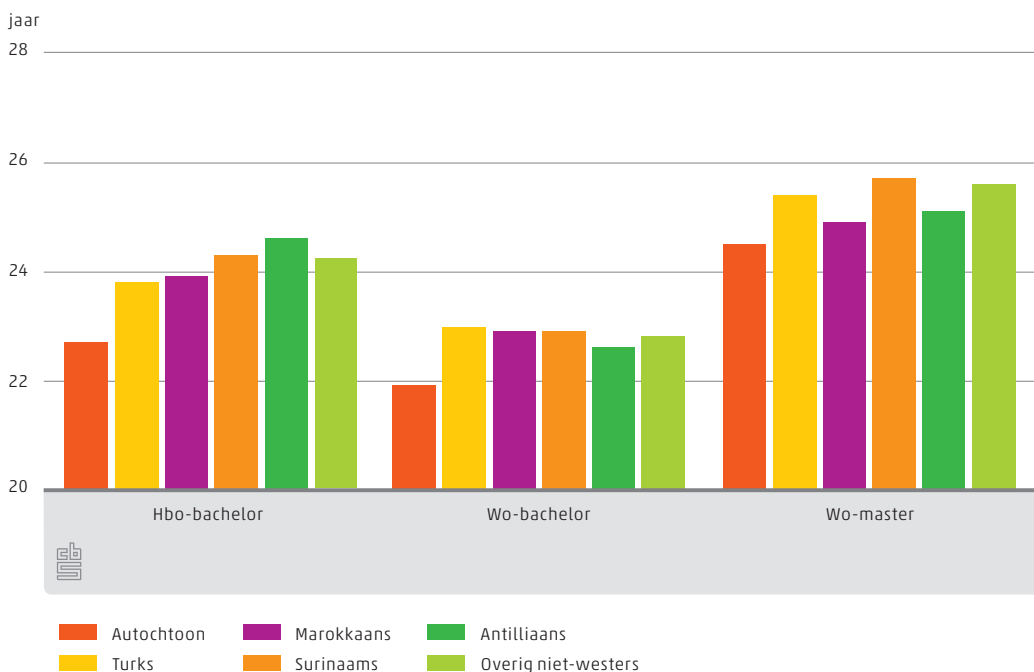

¹⁾ De hier gepresenteerde cijfers over voortijdig schoolverlaters wijken door een verschil in berekeningswijze af van de cijfers van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Zie de begrippenlijst in het Jaarrapport Integratie 2014 voor een nadere toelichting.

B1.2.6 Gemiddelde leeftijd bij afstuderen naar soort voltijd hoger onderwijs, 2012/'13, mannen

B1.2.7 Gemiddelde leeftijd bij afstuderen naar soort voltijd hoger onderwijs, 2012/'13, vrouwen

B1.2.8 Studierichting, 2013/'14*, mannen

	Autochtoon	Turks	Marokkaans	Surinaams	Antilliaans	Overig niet-westers
	%					
Mbo¹⁾						
Economie	32	58	56	53	41	49
Techniek	46	28	24	28	34	28
Zorg en Welzijn	12	7	13	12	14	11
Overig	9	7	7	7	11	11
Hoger onderwijs (hbo/wo)						
Economie en recht	33	53	52	43	34	39
Natuurwetenschappen en techniek	26	20	16	23	28	28
Gezondheid en welzijn	10	9	16	12	12	11
Overig	31	17	16	23	25	21

Bron: CBS.

¹⁾ Inclusief extraneï.

B1.2.9 Studierichting, 2013/'14*, vrouwen

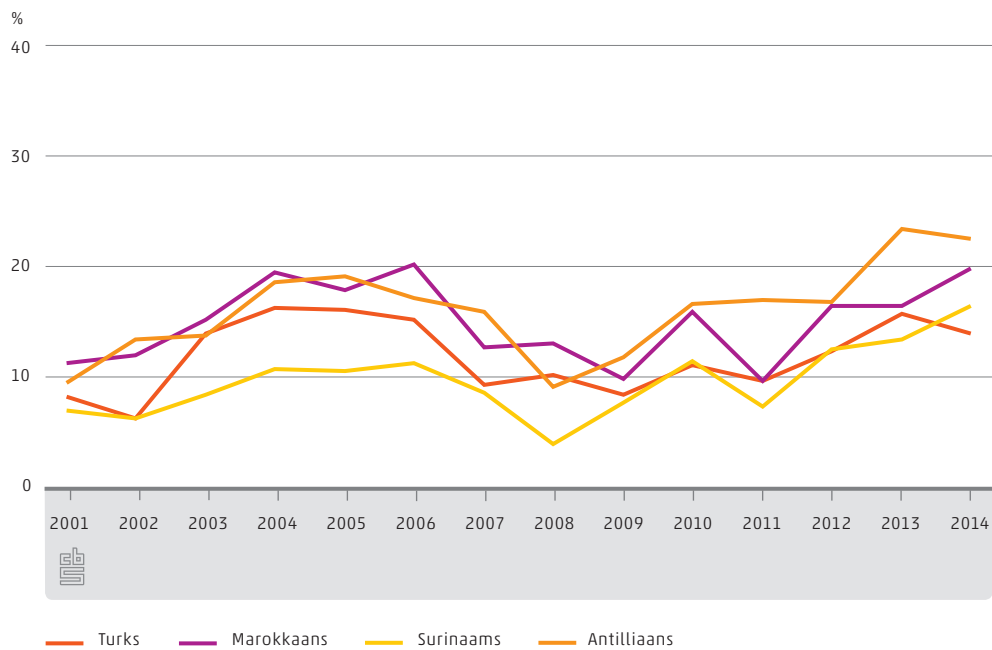
	Autochtoon	Turks	Marokkaans	Surinaams	Antilliaans	Overig niet-westers
	%					
Mbo¹⁾						
Economie	26	39	36	40	35	35
Techniek	10	6	4	9	9	10
Zorg en Welzijn	56	51	58	47	51	48
Overig	8	4	3	4	6	7
Hoger onderwijs (hbo/wo)						
Economie en recht	19	40	36	38	33	37
Natuurwetenschappen en techniek	6	4	3	5	6	10
Gezondheid en welzijn	27	27	34	26	28	23
Overig	47	30	28	31	33	31

Bron: CBS.

¹⁾ Inclusief extraneï.

1.3 Arbeid

B1.3.1 Werkloosheid eerste generatie, eerste kwartaal

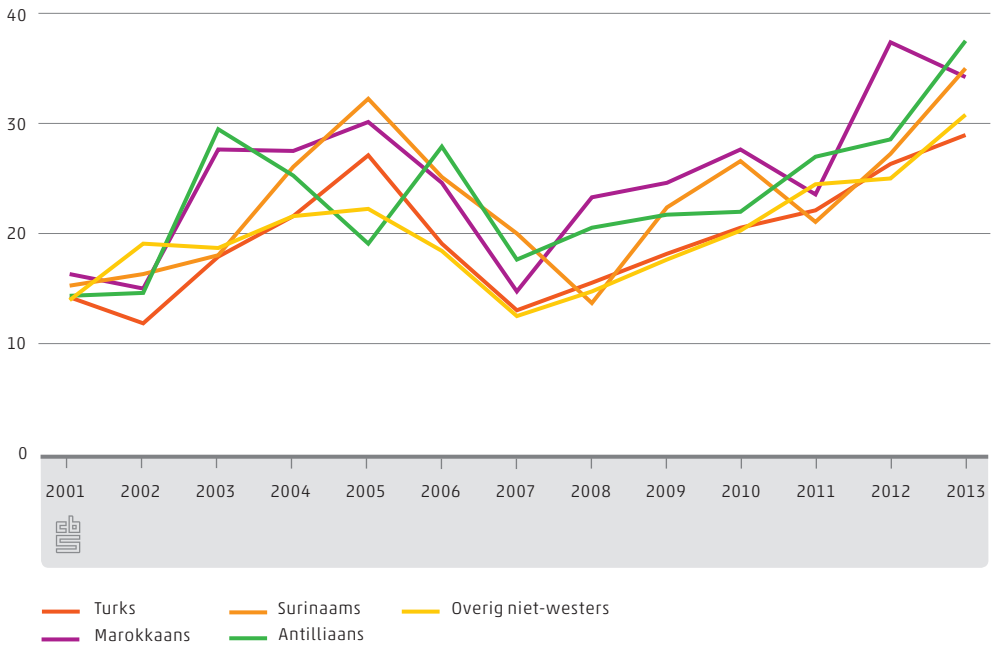

B1.3.2 Werkloosheid tweede generatie, eerste kwartaal

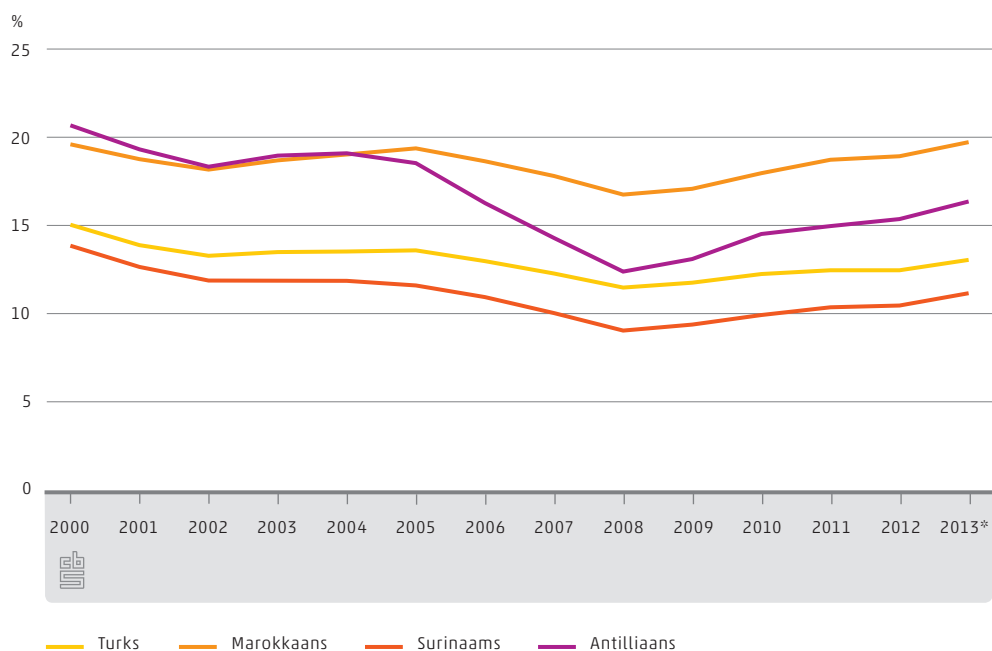
B1.3.3 Werkloosheid, 15 tot 25 jaar, niet-westerse herkomstgroepen

% van beroepsbevolking

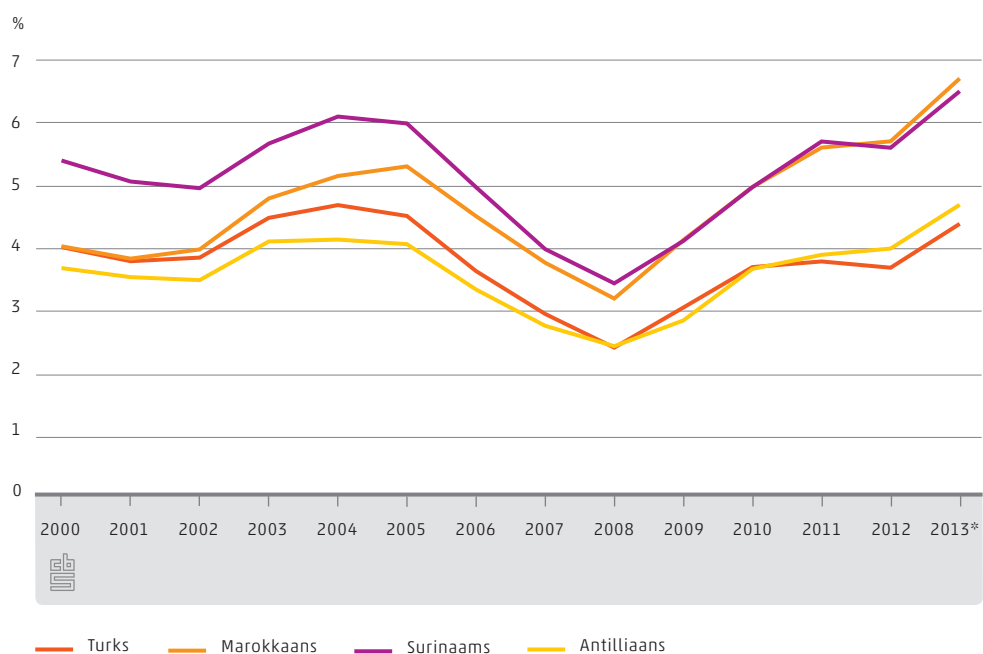

1.4 Uitkeringen

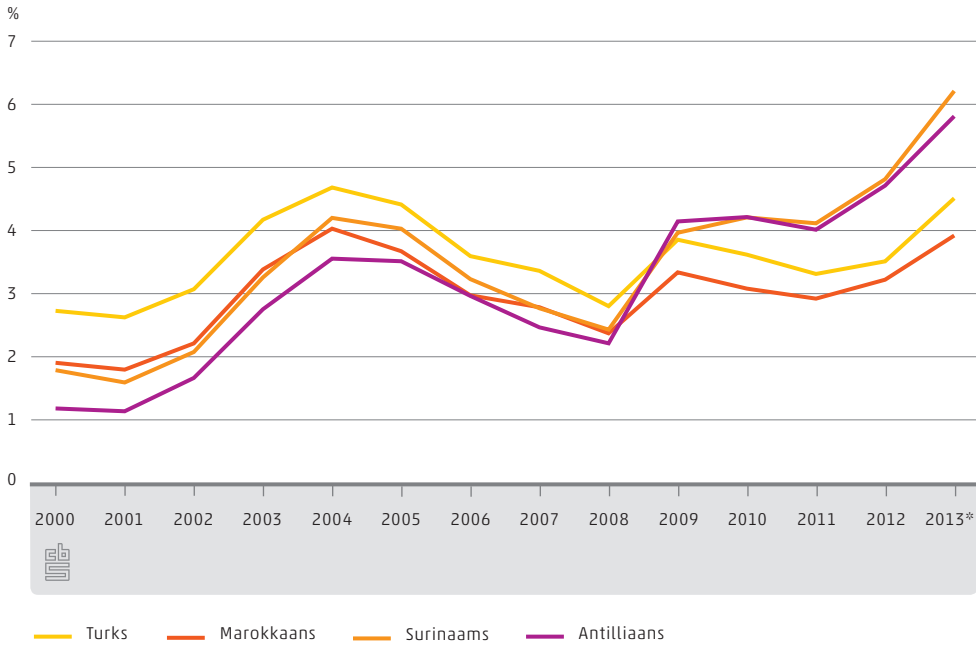
B1.4.1 Aandeel personen met een bijstandsuitkering, 15 tot 65 jaar, eerste generatie, laatste vrijdag van september

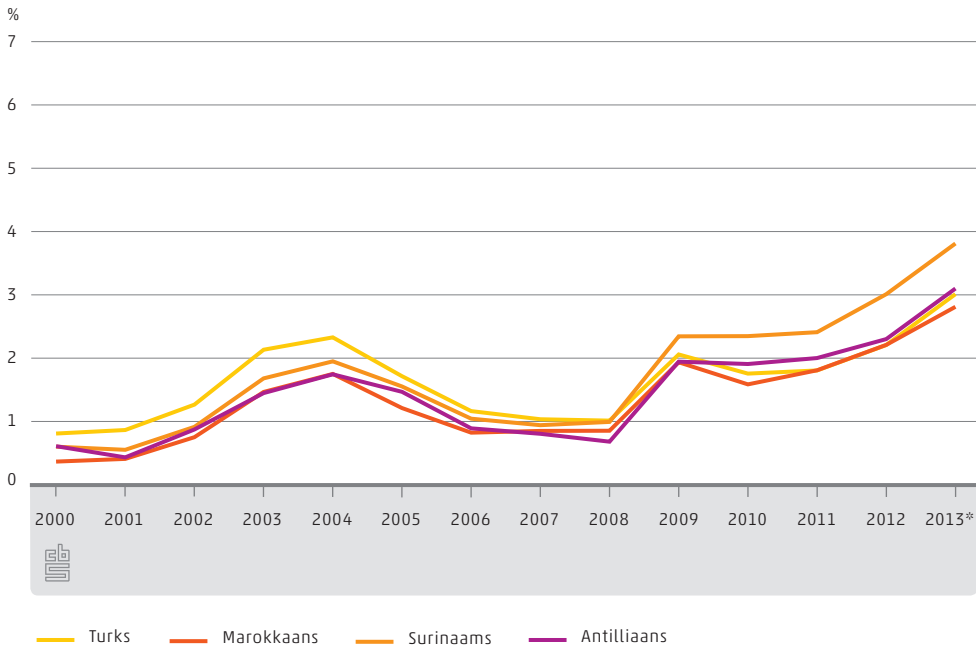
B1.4.2 Aandeel personen met een bijstandsuitkering, 15 tot 65 jaar, tweede generatie, laatste vrijdag van september

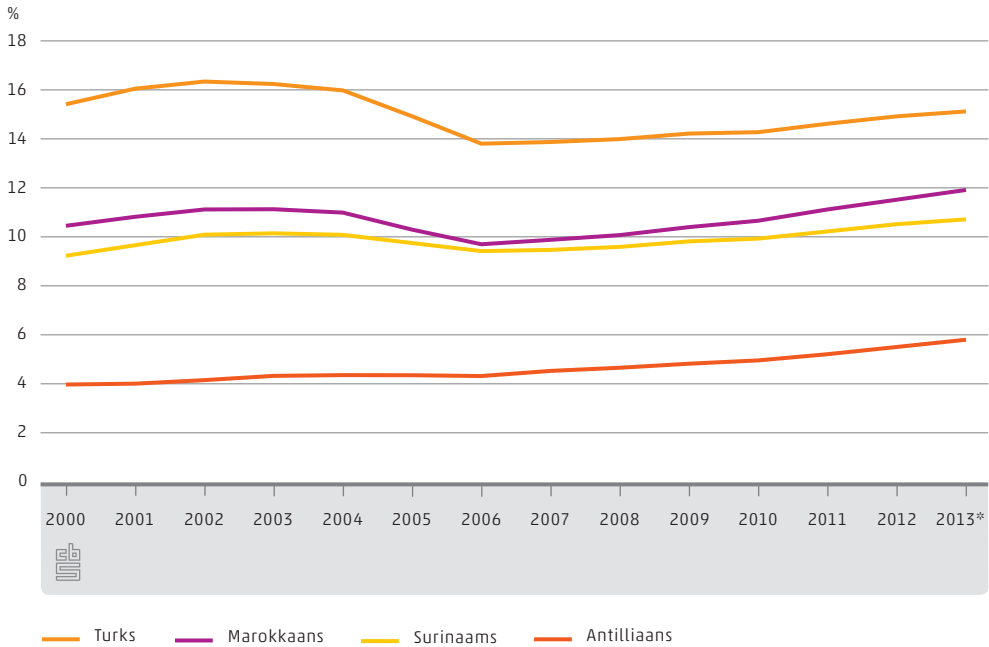
B1.4.3 Aandeel personen met een werkloosheidsuitkering, 15 tot 65 jaar, eerste generatie, laatste vrijdag van september

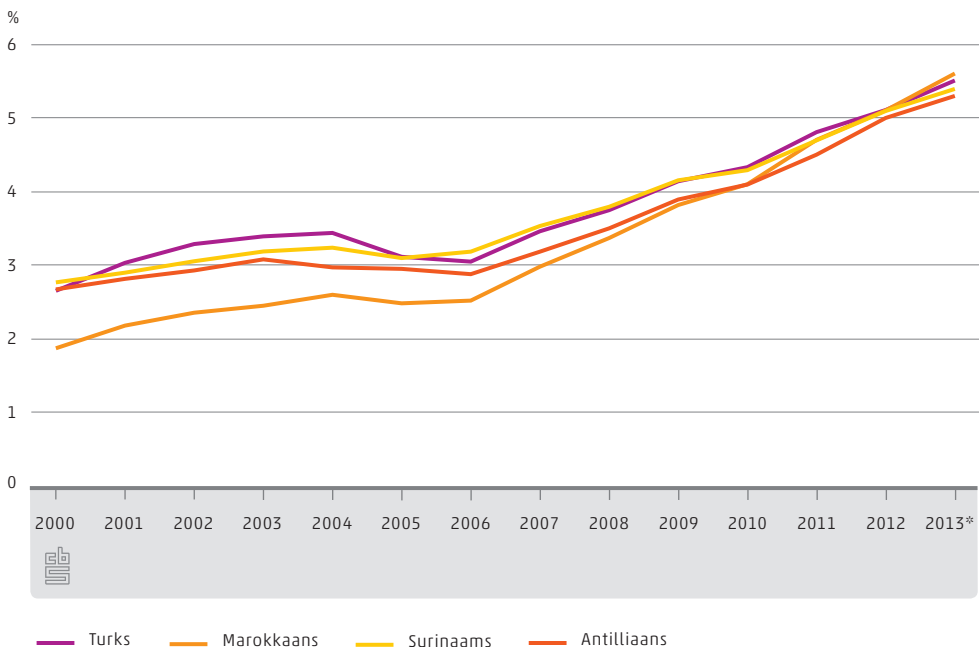
B1.4.4 Aandeel personen met een werkloosheidsuitkering, 15 tot 65 jaar, tweede generatie, laatste vrijdag van september

B1.4.5 Aandeel personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering, 15 tot 65 jaar, eerste generatie, laatste vrijdag van september

B1.4.6 Aandeel personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering, 15 tot 65 jaar, tweede generatie, laatste vrijdag van september

B1.4.7 Personen met een uitkering, vluchtelingengroepen, 15 tot 65 jaar, eerste generatie, laatste vrijdag van september 2013*

	Totaal	Afghaans	Iraaks	Iraans	Somalisch
	%				
Bijstandsuitkeringen	33,8	25,7	36,8	23,9	52,7
waarvan naar verblijfsduur in Nederland					
0 tot 3 jaar	42,6	33,0	52,2	34,5	49,1
3 tot 6 jaar	50,6	33,1	49,7	28,6	64,1
6 tot 9 jaar	38,6	26,5	39,6	27,8	58,9
9 jaar of langer	26,9	23,7	30,6	20,3	40,8
Werkloosheidsuitkeringen	2,9	2,5	3,0	3,7	2,2
waarvan naar verblijfsduur in Nederland					
0 tot 3 jaar	1,0	1,0	1,0	0,9	1,0
3 tot 6 jaar	1,5	1,5	1,5	1,8	1,3
6 tot 9 jaar	2,5	1,4	2,4	3,1	3,0
9 jaar of langer	3,7	3,0	3,8	4,7	3,6
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	3,4	2,3	3,5	5,4	2,4
waarvan naar verblijfsduur in Nederland					
0 tot 3 jaar	0,8	0,8	0,8	0,6	1,0
3 tot 6 jaar	1,2	1,0	1,1	1,7	1,1
6 tot 9 jaar	1,9	2,0	1,9	1,9	2,0
9 jaar of langer	4,7	2,7	4,7	7,4	4,7

Bron: CBS.

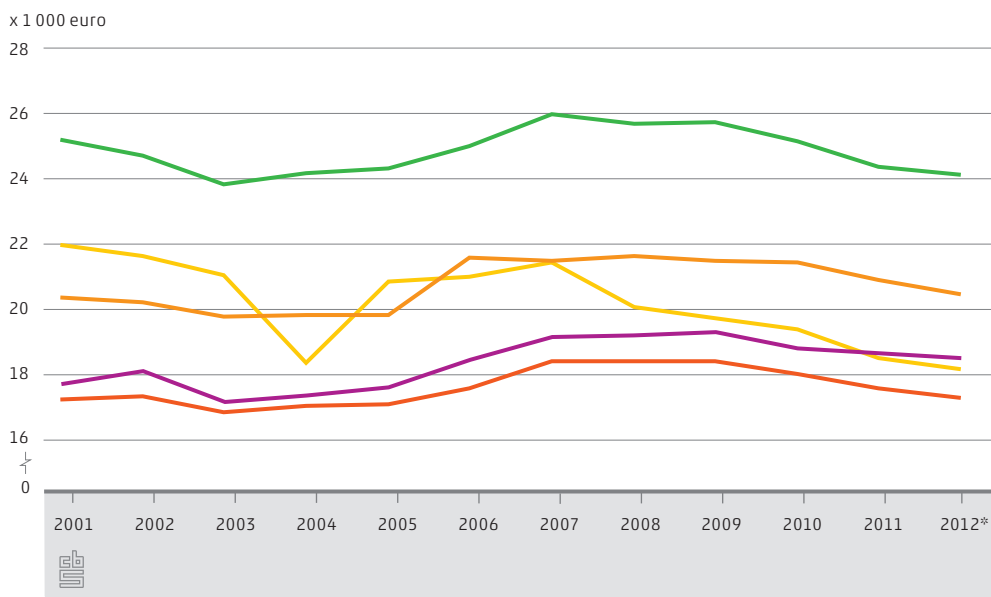
B1.4.8 Personen met een uitkering, nieuwe EU-groepen, 15 tot 65 jaar, eerste generatie, laatste vrijdag van september 2013*

	waarvan				
	Nieuwe EU	Pools	Roemeens	Bulgaars	overig nieuwe EU
	%				
Bijstandsuitkeringen	2,7	2,2	3,2	3,7	3,2
waarvan naar verblijfsduur in Nederland					
0 tot 3 jaar	0,8	0,6	1,0	1,0	1,2
3 tot 6 jaar	2,4	2,0	3,1	3,0	3,0
6 tot 9 jaar	4,4	3,1	7,4	6,4	5,8
9 jaar of langer	6,4	6,2	7,5	6,3	6,6
Werkloosheidsuitkeringen	4,6	6,0	0,8	2,0	3,8
waarvan naar verblijfsduur in Nederland					
0 tot 3 jaar	4,7	6,6	0,1	0,4	3,2
3 tot 6 jaar	5,0	6,6	0,4	1,4	4,6
6 tot 9 jaar	3,5	3,9	1,3	3,0	3,8
9 jaar of langer	4,4	4,7	3,9	4,1	4,1
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	1,3	1,3	0,7	1,7	1,4
waarvan naar verblijfsduur in Nederland					
0 tot 3 jaar	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
3 tot 6 jaar	0,5	0,6	0,3	0,2	0,4
6 tot 9 jaar	0,8	0,8	0,7	0,5	0,9
9 jaar of langer	5,3	5,6	4,4	5,2	5,1

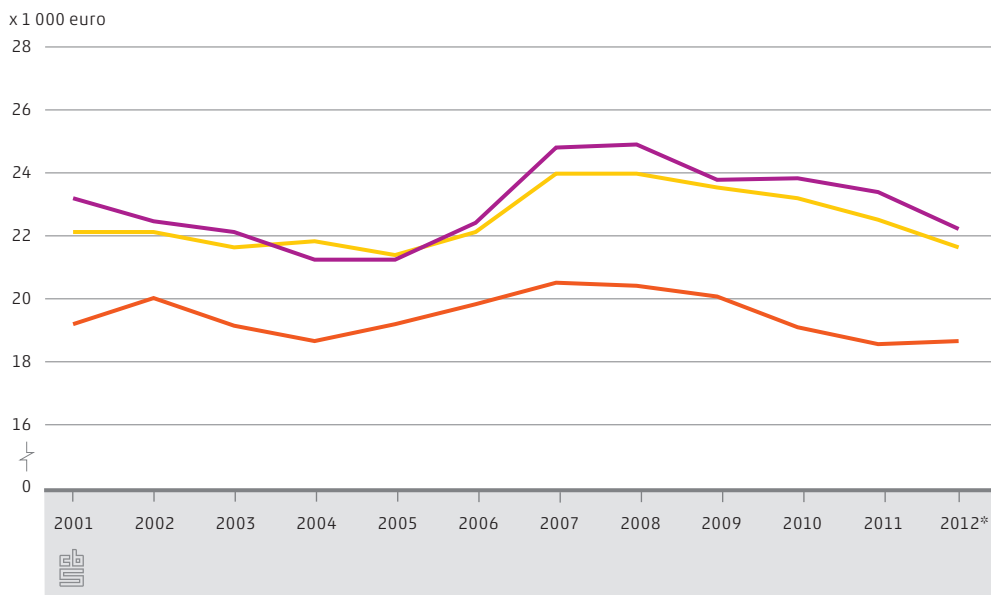
Bron: CBS.

1.5 Inkomen

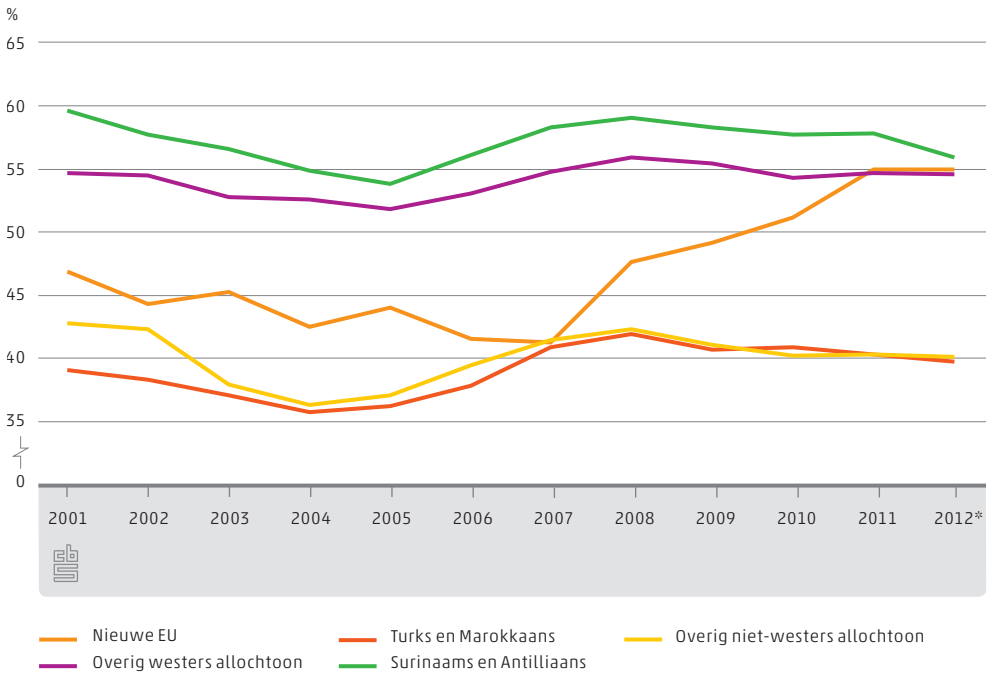
B1.5.1 Gemiddeld inkomen, personen van 20 jaar en ouder (in prijzen van 2012), eerste generatie

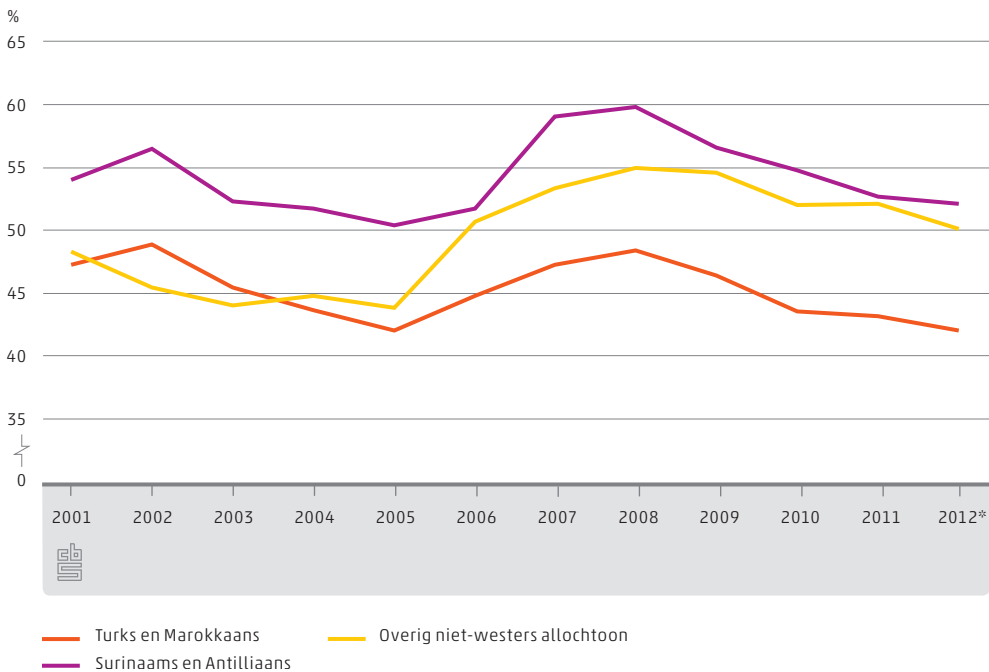
B1.5.2 Gemiddeld inkomen, personen van 20 jaar en ouder (in prijzen van 2012), tweede generatie

B1.5.3 Aandeel economisch zelfstandigen, 20 tot 65 jaar, eerste generatie

B1.5.4 Aandeel economisch zelfstandigen, 20 tot 65 jaar, tweede generatie

B2. Voortijdig schoolverlaters na zes jaar

Gebruikte databronnen

De gegevens in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op een combinatie van gegevens uit de *Onderwijsstatistieken* en het *Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB)*. De gegevens over verdachten betreffen gegevens over aangehouden verdachten van misdrijven uit het *Herkenningsdiensysteem (HKS)* van de politie en uit *Halt*. Zie voor een beschrijving van deze bronnen het overzicht van bronbeschrijvingen.

B3. Levensloop van jongvolwassen vrouwen

Gebruikte databronnen

De gegevens in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op een analyse van gegevens uit het *Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB)*. Zie voor een beschrijving van het SSB het overzicht van bronbeschrijvingen.

Technische toelichting

Populatie

De gegevens betreffen vrouwen van de Turkse (N = 1 677), Marokkaanse (N = 1 414), Surinaamse (N = 1 853), en Antilliaanse (N = 411) tweede generatie die 16 jaar oud waren op de laatste vrijdag van september 1999. Daarnaast bevatten de gegevens een aselecte steekproef van 10 procent van de autochtone vrouwen uit hetzelfde leeftijdscohort (N = 6 315). Hierbij is een kleine groep (5 procent) waarbij één of meerdere jaren ontbreken in de gegevens vanwege overlijden of emigratie, in de analyses buiten beschouwing gelaten. In totaal omvat de onderzoekspopulatie 11 670 vrouwen. Deze vrouwen zijn gevolgd vanaf 16-jarige leeftijd in 1999 tot 30-jarige leeftijd in 2013. Hun levensloop in de privésfeer is in kaart gebracht aan de hand van demografische gegevens voor de periode 1999–2013. De arbeidscarrière is in kaart gebracht aan de hand van sociaaleconomische gegevens in de periode 1999–2011. Het peilmoment voor de gegevens van de gevolgde groep vrouwen is de laatste vrijdag van september van elk jaar.

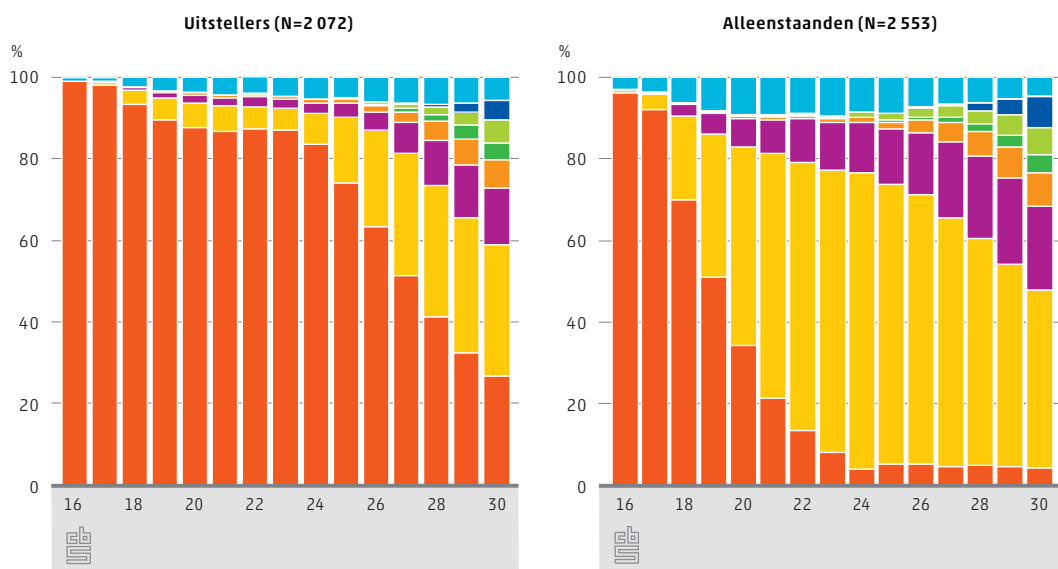
Onderzoeksmethode: sequentieanalyse

Naast een algemene beschrijving is voor dit hoofdstuk een typering van levenslooptrajecten gemaakt. Hiervoor is gebruikgemaakt van sequentieanalyse. In sequentieanalyse wordt de levensloop beschouwd als een reeks van posities die een individu in de loop van de tijd inneemt. De analyse is gericht op het opstellen van een typologie van levenslooptrajecten in de privésfeer en de arbeidscarrière. Met andere woorden: de data zijn dusdanig gegroepeerd dat vergelijkbare trajecten van individuele vrouwen in dezelfde groep komen en dat levenslopen met weinig overeenkomsten in verschillende categorieën terechtkomen. Deze indeling in min of meer vergelijkbare groepen gebeurt met Optimal Matching (OM) analyse. Het OM-algoritme berekent voor alle paren

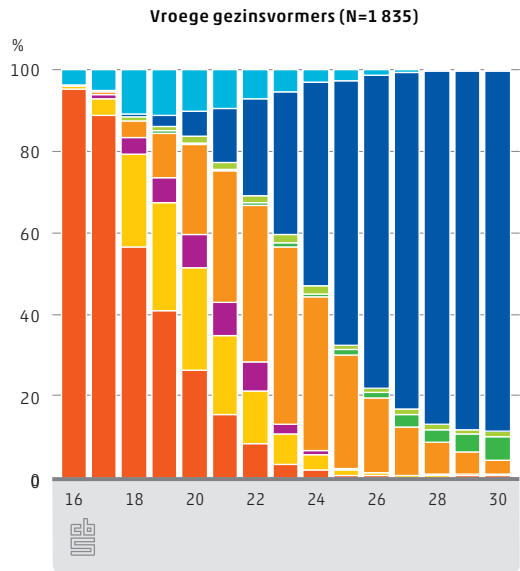
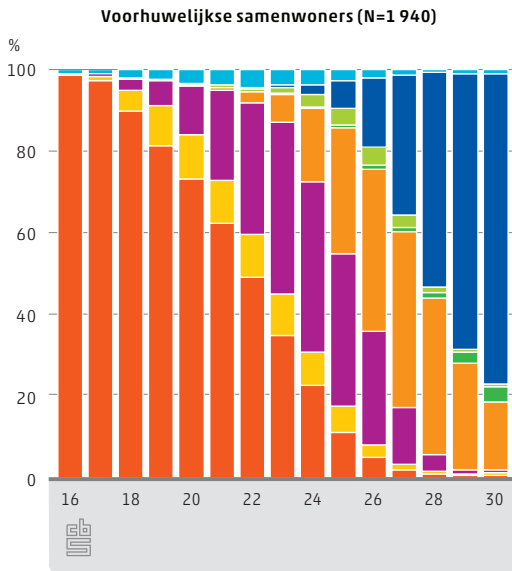
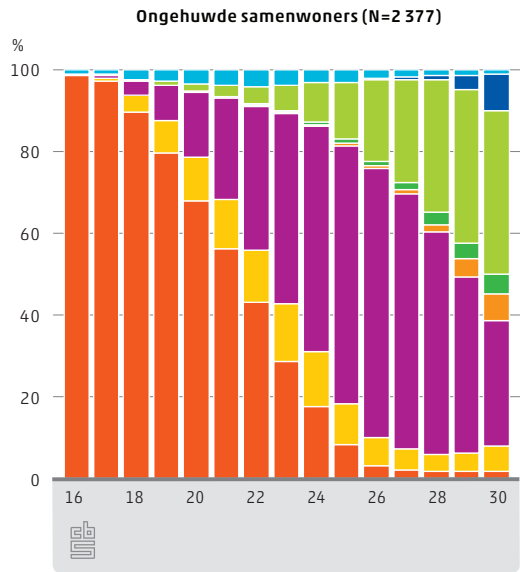
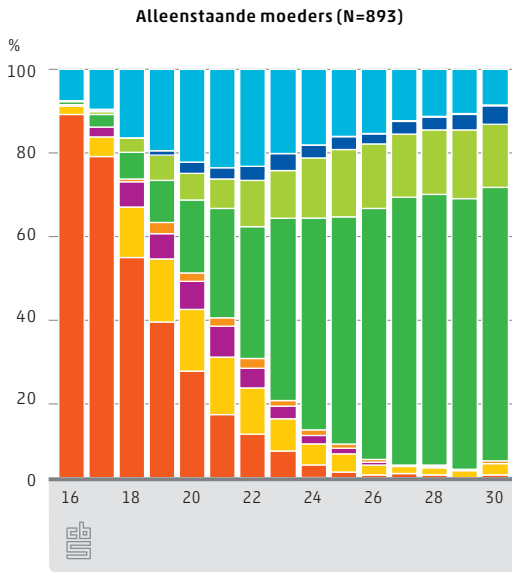
van levensloopsequenties in welke mate sequentie 1 verschilt van sequentie 2. De gelijkenis tussen alle levensloopsequenties/levenslooptrajecten wordt bewaard als ongelijkheidsmatrix. Op basis van deze ongelijkheidsmatrix wordt vervolgens clusteranalyse uitgevoerd om trajecten die op elkaar lijken te groeperen. Op deze manier konden de levenslopen van de jongvolwassen vrouwen in clusters worden ingedeeld. De vrouwen in ieder van deze clusters lijken wat betreft hun levenslopen min of meer op elkaar.

Figuren en tabellen

B3.1 Typologie van levenslooptrajecten naar leeftijd, privésfeer

B3.1 Typologie van levenslooptrajecten naar leeftijd, privésfeer (slot)

- Thuiswonend kind
- Alleenstaand
- Partner in niet-gehuwd paar zonder kinderen
- Partner in gehuwd paar zonder kinderen
- Ouder in eenouderhuishouden
- Partner in niet-gehuwd paar met kind(eren)
- Partner in gehuwd paar met kind(eren)
- Gedeeld huishouden

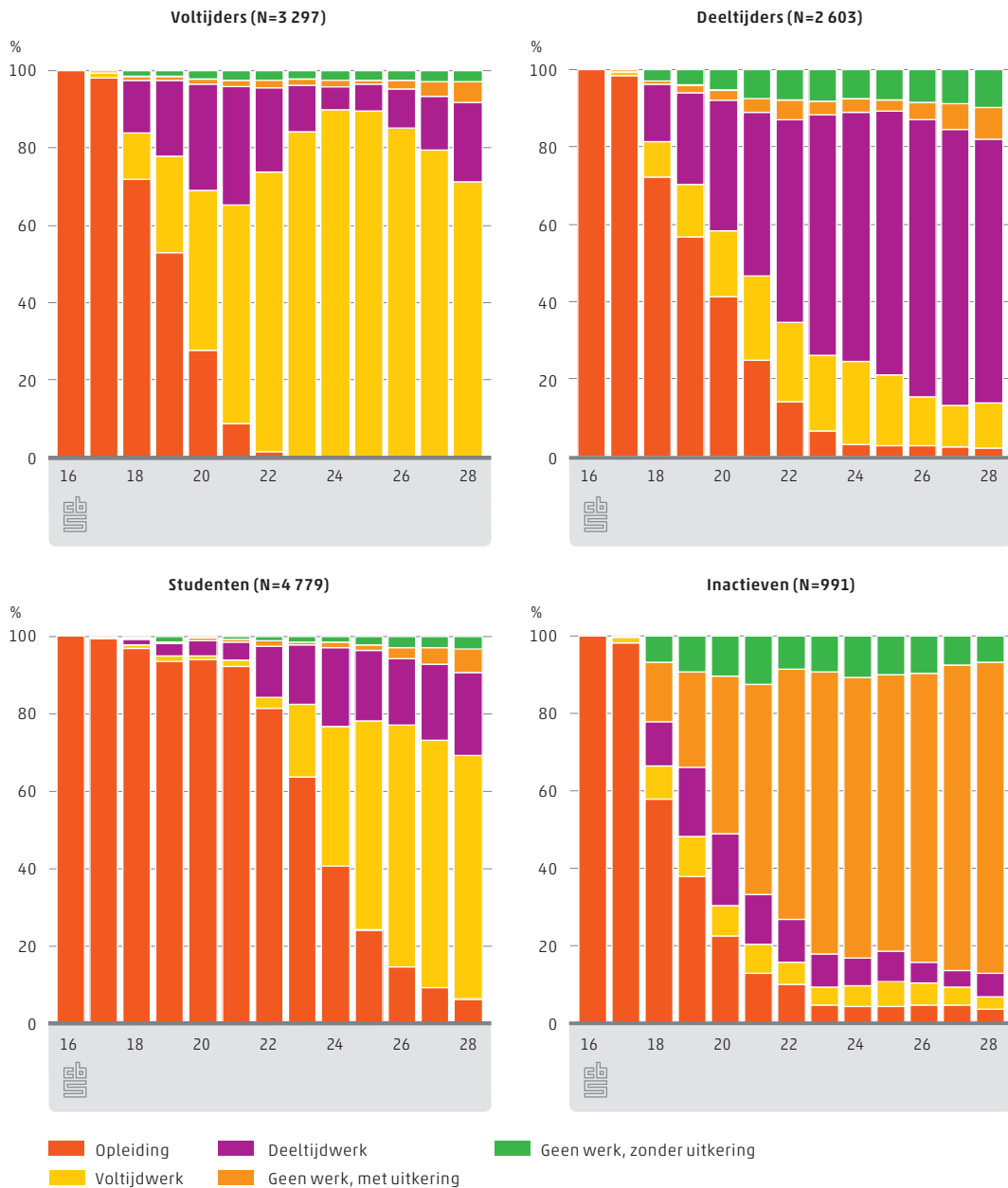
Bron: CBS, bewerking NIDI.

B3.2 Verdeling over de privésfeer-clusters naar aantal ouders geboren in het buitenland

	Uitstellers	Alleenstaanden	Alleenstaande moeders	Ongehuwde samenwoners	Voorhuwelijkse samenwoners	Vroege gezinsvormers
	%					
Turks						
Twee ouders	15,7	18,8	6,8	2,6	13,3	42,8
Een ouder	21,4	18,6	12,9	18,6	11,4	17,1
Marokkaans						
Twee ouders	19,8	21,0	11,0	3,2	10,7	34,3
Een ouder	22,0	25,7	11,9	18,3	11,0	11,0
Surinaams						
Twee ouders	29,3	21,4	20,8	12,9	8,9	6,7
Een ouder	17,4	24,9	14,5	28,8	10,4	3,9
Antilliaans						
Twee ouders	16,8	20,4	31,4	19,7	7,3	4,4
Een ouder	14,2	28,5	7,3	33,9	10,9	5,1
Autochtoon	15,2	22,5	3,1	29,1	21,5	8,6

Bron: CBS, bewerking NIDI.

B3.3 Typologie van levenslooptrajecten naar leeftijd, arbeidscarrière

Bron: CBS, bewerking NIDI.

B3.4 Verdeling over de arbeidscarrière-clusters naar aantal ouders geboren in het buitenland

	Voltijders	Deeltijders	Studenten	Inactieven
	%			
Turks				
Twee ouders	22,5	24,5	40,4	12,6
Een ouder	25,7	28,6	31,4	14,3
Marokkaans				
Twee ouders	20,8	21,5	44,1	13,6
Een ouder	22,9	24,8	38,5	13,8
Surinaams				
Twee ouders	21,9	20,8	44,4	12,9
Een ouder	26,2	23,4	29,7	10,6
Antilliaans				
Twee ouders	16,1	26,3	43,1	14,6
Een ouder	25,9	17,5	50,7	5,8
Autochtoon	33,3	22,2	39,4	5,1

Bron: CBS, bewerking NIDI.

B4. Woonsituatie van niet-westerse tweede generatie

Gebruikte databronnen

De gegevens in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op een combinatie van gegevens uit de *BAGplus* en het *Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB)*. Zie voor een beschrijving van deze bronnen het overzicht van bronbeschrijvingen.

Bronbeschrijvingen

De volgende bronnen worden kort beschreven:

- BAGplus
- Bevolkingsstatistieken
- Cito
- Enquête Beroepsbevolking (EBB)
- Halt
- Herkenningsdienstsysteem (HKS)
- Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)
- Inkomenspanelonderzoek (IPO)
- Onderwijsstatistieken
- Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB)
- Veiligheidsmonitor (VM)

BAGplus

De BAGplus bestaat uit data uit de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) aangevuld met afleidingen en data uit andere bestanden (onder andere de WOZ-registratie).

De BAG bevat gemeentelijke basisgegevens van alle gebouwen en adressen in Nederland. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de vulling van de BAG. Het Kadaster beheert de Landelijke Voorziening BAG en krijgt de gegevens aangeleverd door de gemeenten.

Het CBS verzamelt gegevens over de waarde van het onroerend goed op basis van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Deze wet verplicht gemeenten al het onroerend goed (WOZ-objecten), inclusief al het in aanbouw zijnde en leegstaande onroerend goed, binnen de gemeentegrenzen periodiek te taxeren. Op basis van de WOZ-registratie kan voor woonruimten de eigendomssituatie en waarde van de woning worden vastgesteld. De WOZ-registratie is voor één peilmoment per jaar (1 januari) beschikbaar.

Bevolkingsstatistieken

De Bevolkingsstatistieken geven informatie over de omvang en samenstelling van de bevolking op 1 januari. Tevens geven de statistieken informatie over de

veranderingen die van jaar op jaar optreden in de omvang en samenstelling van de bevolking door geboorte, sterfte en migratie. De waarnemingen zijn gebaseerd op informatie die het CBS ontvangt uit de bevolkingsregisters van gemeenten. Deze gegevens hebben betrekking op alle personen die in het bevolkingsregister zijn opgenomen (de 'de jure' bevolking). In principe wordt iedereen die voor onbepaalde tijd in Nederland woont, opgenomen in het bevolkingsregister van de woongemeente. Personen die 'de jure' tot de bevolking van Nederland behoren maar voor wie geen vaste woonplaats valt aan te wijzen, zijn opgenomen in het bevolkingsregister van de gemeente Den Haag. De Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) vormt de grondslag voor de gemeentelijke bevolkingsregisters. Vanaf januari 2014 is de Wet GBA vervangen door de Wet basisregistratie personen (Wet BRP).

Meer informatie is te vinden op de website van het CBS, thema Bevolking:
<http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/bevolking/methoden/dataverzameling/korte-onderzoeksbeschrijvingen/bevolkingsstatistiek.htm>

Cito

Cito levert jaarlijks een bestand met de resultaten van de kinderen die de Eindtoets Basisonderwijs gemaakt hebben. In de bestanden Eindtoets Basisonderwijs zijn de scores opgenomen van leerlingen die de Eindtoets Basisonderwijs gemaakt hebben in een bepaald jaar. Er zijn alleen gegevens opgenomen van scholen die toestemming hebben gegeven voor gebruik door het CBS.

Enquête Beroepsbevolking (EBB)

De Enquête beroepsbevolking (EBB) is een steekproefonderzoek dat maandelijks onder ongeveer dertigduizend mensen in Nederland wordt gehouden. De EBB heeft als doel het verstrekken van informatie over de relatie tussen mens en arbeidsmarkt. Hierbij worden kenmerken van personen in verband gebracht met hun huidige dan wel toekomstige positie op de arbeidsmarkt.

Meer informatie is te vinden op de website van het CBS, thema Arbeid en sociale zekerheid:
<http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/arbeid-sociale-zekerheid/methoden/dataverzameling/overige-dataverzameling/default.htm>

Halt

De gegevens over Halt-jongeren komen uit het registratiesysteem van Halt (AuraH). Jaarlijks wordt een bestand uit AuraH aan het CBS geleverd. Jongeren van 12 tot 18 jaar die door de politie zijn aangehouden voor lichte vormen van criminaliteit, krijgen de keus: naar justitie of verwezen worden naar Halt. Via een Halt-procedure kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met Justitie. AuraH bevat naast gegevens over de gepleegde delicten en de daarbij horende afdoeningen ook persoonsgegevens van alle Halt-jongeren.

Herkenningsdienstsysteem (HKS)

De gegevens over verdachten van misdrijven, met uitzondering van Halt-jongeren, komen uit het landelijke bestand van de politie met verdachtgegevens. Dit bestand wordt sinds 1986 door de politie bijgehouden. Jaarlijks worden bij de politieregio's en de Koninklijke Marechaussee gegevens uit het HKS gehaald. De HKS-gegevens worden door het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) opgeschoond en technisch bewerkt. Het HKS bevat informatie over het delict en over persoonsgegevens van de verdachte, zoals geboortedatum, geslacht, geboorteland en nationaliteit. Tegen een verdachte kunnen in een jaar een of meerdere processen-verbaal zijn opgemaakt en per proces-verbaal kunnen meerdere delicten voorkomen.

Het HKS levert geen compleet beeld van de geregistreerde criminaliteit in Nederland. De gegevens van de bijzondere opsporingsdiensten (FIOD-ECD, douane) zijn vaak niet opgenomen in het HKS. Diverse typen misdrijf, zoals economische delicten, milieudelicten of uitkeringsfraude, zijn hierdoor ondervertegenwoordigd in het HKS. De gegevens zijn van verdachten, niet van veroordeelden. Wel is het zo dat naar schatting meer dan 90 procent van de verdachten een transactie aangeboden krijgt door het Openbaar Ministerie of in een later stadium schuldig wordt verklaard door de rechter.

Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) is de toelatingsorganisatie van Nederland en voert het vreemdelingenbeleid, de Vreemdelingenwet en de Rijkswet op het Nederlanderschap uit. De IND behandelt alle aanvragen voor asiel, gezinshereniging, visa en andere verblijfsvergunningen. Daarbij toetst de IND

of de aanvrager voldoet aan de voorwaarden om in Nederland te verblijven of Nederlander te worden.

Inkomenspanelonderzoek (IPO)

Het Inkomenspanelonderzoek (IPO) geeft een beeld van de samenstelling en verdeling van het inkomen van personen en huishoudens in Nederland. Het IPO is een steekproefonderzoek op basis van een panel, dat sinds 1989 jaarlijks wordt uitgevoerd. Het panel bestond in 2012 uit ruim 100 duizend personen. De panelleden vormen samen met hun huishoudensleden de totale steekproef, die in 2012 uit ruim 270 duizend personen bestond. Voor alle steekproefpersonen zijn inkomensgegevens verzameld, die zijn ontleend aan verschillende administraties. De belasting- en toeslagenadministratie van De Belastingdienst is de belangrijkste bron. Daarnaast levert de voormalige Informatie Beheer Groep (tegenwoordig onderdeel van Dienst Uitvoering Onderwijs) informatie en worden er aanvullende berekeningen gemaakt voor een klein aantal inkomensbestanddelen.

Meer informatie is te vinden op de website van het CBS, thema Inkomen en bestedingen:

<http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/inkomen-bestedingen/methoden/dataverzameling/korte-onderzoeksbeschrijvingen/inkomenspanelonderzoek-ipo.htm>

Onderwijsstatistieken

De onderwijsstatistieken geven een breed overzicht van diverse aspecten van het onderwijs in Nederland. De meeste informatie heeft betrekking op de leerlingen/studenten en de geslaagden/afgestudeerden bij de verschillende onderwijssoorten. Daarnaast zijn er gegevens over onderwijsinstellingen, de overheidsuitgaven aan onderwijs, het opleidingsniveau van de bevolking, stromen in het onderwijs, studievoortgang van leerlingen/studenten en voortijdig schoolverlaten en de bestemming van geslaagden/afgestudeerden op de arbeidsmarkt. Van de meeste onderwijssoorten zijn ook regionale cijfers beschikbaar. Het grootste deel van de statistieken betreft het onderwijs dat wordt bekostigd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap of het Ministerie van Economische Zaken. In het kader van leven lang leren is er ook informatie over de deelname aan bedrijfsopleidingen, cursussen en het niet-bekostigd onderwijs.

Meer informatie is te vinden op de website van het CBS, thema Onderwijs:
<http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/onderwijs/methoden/dataverzameling/korte-onderzoeksbeschrijvingen/default.htm>

Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB)

Het doel van het Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB) is het verschaffen van microdata waarmee een samenhangende, consistente beschrijving kan worden gegeven van een aantal aspecten van de bevolking van Nederland. Het SSB is een stelsel van op individueel niveau koppelbare registers en enquêtes. Met gegevens uit het SSB worden voor verschillende onderwerpen statistieken gemaakt en wordt sociaalwetenschappelijk onderzoek uitgevoerd. De SSB-populatie betreft alle personen die in Nederland wonen en personen die niet in Nederland wonen maar wel in Nederland werken, een uitkering dan wel pensioen vanuit Nederland ontvangen of in Nederland onderwijs volgen. Er zijn onder meer gegevens beschikbaar over personen, uitkeringen, banen, inkomen, opleidingen, huishoudens, woningen en ruimtelijke indelingen. Door de opzet van het SSB is samenhangende informatie aanwezig voor kleine groepen in de samenleving, kan regionaal sterk gedetailleerde informatie gegeven worden en kunnen groepen personen door longitudinaal onderzoek gevolgd worden.

Meer informatie is te vinden op de website van het CBS, thema Arbeid en sociale zekerheid:
<http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/arbeid-sociale-zekerheid/methoden/dataverzameling/korte-onderzoeksbeschrijvingen/ssb-onderzoeksbeschrijving-art.htm>

Veiligheidsmonitor (VM)

De Veiligheidsmonitor (VM) is een onderzoek van het CBS en het ministerie van Veiligheid en Justitie. De VM is gestart in 2012, als voortzetting (na een grondige herziening van onderzoeksdesign en vragenlijst) van de Integrale veiligheidsmonitor (IVM) uitgevoerd in de periode 2008-2011. Het jaarlijkse onderzoek onder personen van 15 jaar en ouder heeft als doel het samenstellen van actuele en vergelijkbare gegevens ten behoeve van landelijke, regionale en lokale (semi-)overheden over de ontwikkeling van de sociale veiligheid in Nederland. Onderwerpen zijn onder andere de leefbaarheid van de woonbuurt, slachtofferschap, onveiligheidsgevoelens en preventiegedrag in verband met criminaliteit, en het oordeel van de bevolking over de politie op het gebied van veiligheid.

Meer informatie is te vinden op de website van het CBS, thema Veiligheid en recht:
[http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/veiligheid-recht/methoden/
dataverzameling/korte-onderzoeksbeschrijvingen/2013-kob-vm2012-art.htm](http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/veiligheid-recht/methoden/dataverzameling/korte-onderzoeksbeschrijvingen/2013-kob-vm2012-art.htm)